

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 29 dec. 1950

Mede voor s'Jacob en Stikker. Referte mijn telegrammen 685 en 686.

1. De 60 Ambonezen die jl. Maandag zich in bezit stelden van wapens in het kamp Berenlaan te Djakarta blijven nog steeds weigerachtig deze wapens terug te geven. Gisteravond hadden Ambonezen in genoemd kamp een telefoongesprek met Aponno. De inhoud daarvan is hier niet bekend. Hedenochtend hebben vorengenoemde Ambonezen hun consignatie in kamp verbroken en zich op truc, gewapend, de stad in begeven. Hoewel zich nog geen incidenten hebben voorgedaan, leveren deze Ambonezen, die de orders van de kampcommandant in de wind slaan, ernstig gevaar op. Van Santen, die morgen commando van Scheffelaar zal overnemen, voorziet dat, indien hij MP en pantsertroepen opdraagt genoemde Ambonezen te ontwapenen, laatstgenoemden zich teweer zullen stellen en er derhalve door de KL wapengeweld tegen hen zal moeten worden gebruikt. Tevens zijn in dat geval repercussies in andere rayons verwachtbaar. Legerleiding acht niettemin noodzakelijk tot bedoelde operatie over te gaan voor het geval oplossing in der minne niet mogelijk zal blijken. Zij verzoekt daartoe Uw machtiging.
2. RI-Regering heeft aan de UNCI doen weten dat zij, gezien de uitspraak in het kort geding inzake Aponno, als enige oplossing ziet dat de Nederlandse Regering de Ambonezen overbrengt naar Nederland, en de UNCI verzocht hiertoe haar medewerking te verlenen.
3. Ik zal het op prijs stellen van U te mogen vernemen welk antwoord aan de Indonesische Regering te geven ware op haar in mijn 685 sub 7 genoemde memo waarin oordeel wordt uitgesproken dat afvoer van KL en ex-KNIL in de maand Januari 1951 voleindigd zal. Uiteraard kunnen aan de RI geruststellende verzekeringen worden gegeven: ook kan verwezen worden naar de wet die verlenging van verblijf KL met niet langer dan 3 maanden voorziet. Echter mag niet geëcarteerd de mogelijkheid dat, na mislukken der Nieuw-Guineabesprekingen, RI onschikkelijke houding zal gaan aannemen en standpunt gaat innemen, dat zij na Januari buiten haar toestemming geen Nederlandse - d.w.z. vreemde - troepen meer op Indonesisch territoir duldt en dat zij voor de KL weigert deze toestemming te verlengen tot na Januari. Bedacht moet worden dat de RI harerzijds niet buiten beschouwing kan laten eventualiteit dat KL-troepen bij toespitsing der verhoudingen en bij mogelijke bedreiging van de Nederlandse gemeenschap onzerzijds zullen ingezet.
4. s'Jacob 26 is door de legerleiding na overleg met mij rechtstreeks beantwoord.